

ELŐFIZETÉSI ÁRAR:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben bához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindegyik nap a hét 40
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 5.

Fondorkodók.

Az volt a mi bajunk, hogy mikor harcra szállottunk, mindig volt valaki, aki a hátunk mögött a lábunkat rángatta ki alólunk.

Most is egyetértünk valamennyien — s akkor ketten is kapkodnak utánunk. A liberális párt a német vezényszóért lelkesedik föltétlenül, a horvátok a horvát katonai nyelvet követelik — tessék már most a királynak elhatározni magát a magyar vezényleti nyelv behozatalára!

Ott áll körülötte egy párt, amely 38 éven minden bécsi követelésre rámondta: dobzse. Ez a párt most is azt mondja: Életünket és vérünket a kétféle sasért s a német vezényszóért!

Felszólal 40 képviselő is, a kik egy, Magyarországgal szemben mindenre kész tartományt képviselnek. Ott küzdött e nép ellenünk, hazája ellen Rákóczi idejében, 1848-ban s mindig a dinasztia mellett volt, a legigazságtalanabb ügyben is. Es e nép nevében kijelentik: Mi a német vezényszót nem bántjuk; de ha elveszik tőlünk, akkor helyette csak a horvátot követeljük.

Szóval azt látja a király, hogy akire föltétlenül számíthatott eddig, azok ellene vannak a magyar nyelvnek. Pedig mind magyar állampolgárok, százötvennek az anyanyelve is magyar.

Csoda-e, ha az ősz király habozik, — gondolkozik és nem bizik a nemzeti követelések tartósságában? Hiszen magyarok ellenzik! Magyarok, egy egyetemi jogtanár hőstenorja mellett kaczagják, gúnyolják a nemzeti zászló küzdőit. Magyarok helyeslik General Szakkermentovich lesajnáló kritikáját a magyar vezényszóért!

És a minden körülmények közt hü horvát nép még egy harmadik katonai nyelvet követel arra az esetre, ha a magyar nyelvet behozzák!

Félrevezetés, vakmerő szemfényvesztés ez a trón körül úgy a horvátok, mint a szabadelvűpárt részéről. S ha a trón oly magasan áll a földi szenvedélyek fölött, lehetetlen a királynak be nem látnia, mi csoda alantas érdekek munkája ássa alá a trónt.

Ha a kurucz magyarok fegyvert villogtatnak is a Burg felé, azért hivebbek a leghivebb képű németnél. S ha mi a magunk nyelvét akarjuk seregünkkel behozni, nagyobb szolgálatot teszünk az uralkodóháznak, mint mikor a horvátok a kétféle sást tömjénezik.

Ma egy háboruban, amely Németországgal szemben kitör, a monarchia egész hadserege azonnal átvonulhat német szolgálatba s porosz tisztiek vezetése mellett másnap már vonulhat Bécs ellen. Egy Balkán-háboruban pedig a 4 ezred horvát gyalogos- és 1 ezred horvát honvédszár átmehet a szerbekhez s azonnal küzdhet ellenünk.

Ez az a nagy biztonság, amelyet Nagy Ferenczék és Tiszák német nyelve és Tomasichék horvát nyelve a trónnak adhat?

A magyar vezényszóval pedig megvédjük mi Mária Teréziát, bevettük Berlint, megjártuk a Rajnát és a Balkánt s mindenkor a trónt erősítette a magyar szó mellett kivívott győzelem.

Nekünk e nagy világon csak egy hazánk van. A német boldogabb lehet II. Vilmos alatt, a lengyel sóhajthat Varsó felé, a déltiroli Róma, a cseh a nagy czár felé, de mi nekünk egy a szimbolusunk: a 900 éves korona.

Ezt a koronát védjük, a magyar nyelvért küzdünk. Régióta végzete az a Habsburgoknak, hogy félreértik a magyar nemzet törekvését. Oka pedig ennek az, hogy mindig akadnak magyarok, akik a nemzeti törekvések ellen küzdenek.

Peticiók.

A királyi Kuria úgy Rudnyászký György verbói, mint Zlinszky István dorogi mandátuma ellen elrendelte a vizsgálatot.

A politikai válság.

A parlamenti csata a felirat körül folyik és Bécsben a szász királyt ünneplik.

Egy-két nap alatt azonban ismét folyamatba jön a kibontakozási törekvés. Bécsből határozott formában jelentik, hogy a király most okvetlen Budapestre jön és a jövő szerdán már itt is lesz. A király a hónap hátralevő

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Ártatlan hazugság.

Irtó: Guy de Téramond.

Olajtól, portól szurtos, kézzubonyos munkás kopogtatott a fiatal Barbarini lakásán. Mocskos, zsíros kalapját szórakozottan forgatta a kezében. Az ifju meg volt kicsit lepette, mert sohasem látta még a váratlan vendéget, aki végre is reszkető, akadozó hangon kezdett beszélni, mintha valami összeszorította volna a torkát.

— Bocsásson meg uram, hogy ismeretlen létemre zavarom. Itt lakunk a házban és nagyon nagy bajban vagyunk. Szegény leányom, egyetlen gyermekem nagyon beteg s az orvos azt mondta, hogy alig van még pár órája az életből... A sorvadás... O uram!... Tudja azt ön, hogy mi ez? Nem, ön nem ismeri a szülők fájdalmát, mikor egyetlen gyermeküket veszítik el. Élettemmel váltánám meg, de nem lehet, tehetetlenül állok a csapással szemben.

Tizenhét éves koráig felnevelni, kitaníttatni — divatárusnő volt szegény — s amikor már szépen keres, akkor veszíteni el... O... én édes Istenem! Miért büntetsz, miért sújtasz, mi nagy bünt követtem el ellened?

Tovább nem tudott beszélni, szavai beletultak a szeméből omló könnyekbe és zokogásba. A fiatalember, aki nem ismerte, megsajnálta s pénztárczája után nyult.

— Nem jötem én pénzért, uram! Hála Isten, nem jutottam még odáig. Más akarok. Szegény beteg gyermekem... én nem tudom, miért — mindig az ön nevét emlegeti, csak önt akarja látni. Barbarini ur... Barbarini ur... folytonosan ezt hajtogatja lázában, bocsásson meg uram, látom, csodálkozik... Én nem is tudtam, s a portás mondta meg, hogy ön itt lakik... Feljöttem... Ne haragudjék, én nem tudok semmit, s nem jöttem én talán számon kérni öntől a leányomat. Ön nagyon gazdag, mi nagyon szegények vagyunk... Volt-e valami önök között, nem tudom, nem is állítom, nem is kutatom, de sohasem hagyta lelkiismeretem nyugodni, ha nem teljesíteném szegény kis leányom utolsó kívánságát... Uram... édes jó uram, legyen olyan szíves...
 — Kedves barátom — szolt kissé ingerülten az ifju — én igazán zavarban vagyok. Szavamra mondom, nem értem ezt az egész talányt. Lehet, hogy nem is láttam sohasem az ön leányát.
 — Ne izgassa föl magát uram! Hisz mondom, én nem tudok semmit, csak... hát csak úgy gondoltam, hogy mivel annyit emlegeti szegény az ön nevét, akkor mégis van valami a dologban.
 — Igazán szívből sajnálom önt és kedves leányát, de ennél többet nem tehetek.
 — O uram — könyörgött tovább a munkás — hallgasson meg egy pillanatig. Tudja azt ön jól, hogy a fiatal leányok valakit meglátnak, egy csinos ifjut s aztán beleszeretnek. Az ifju nem is tudja, hogy mennyi álmatlan éjszakába kerül ez a leánynak, aki szövögeti édes álmait s építgeti légvárait, melyeknek nyomán csak a hervadás jár. Talán így volt ez

retem nyugodni, ha nem teljesíteném szegény kis leányom utolsó kívánságát... Uram... édes jó uram, legyen olyan szíves...

— Kedves barátom — szolt kissé ingerülten az ifju — én igazán zavarban vagyok. Szavamra mondom, nem értem ezt az egész talányt. Lehet, hogy nem is láttam sohasem az ön leányát.

— Ne izgassa föl magát uram! Hisz mondom, én nem tudok semmit, csak... hát csak úgy gondoltam, hogy mivel annyit emlegeti szegény az ön nevét, akkor mégis van valami a dologban.

— Igazán szívből sajnálom önt és kedves leányát, de ennél többet nem tehetek.

— O uram — könyörgött tovább a munkás — hallgasson meg egy pillanatig. Tudja azt ön jól, hogy a fiatal leányok valakit meglátnak, egy csinos ifjut s aztán beleszeretnek. Az ifju nem is tudja, hogy mennyi álmatlan éjszakába kerül ez a leánynak, aki szövögeti édes álmait s építgeti légvárait, melyeknek nyomán csak a hervadás jár. Talán így volt ez

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTELLER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.
 (Uri Casinó-épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó cég

Szövetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruhaneműket. — **Női costümök**, valódi angol SZÖVETEK nagy választékban.

részét Budapesten fogja tölteni. Gróf Tisza István holnap vagy holnapután Bécsbe megy és pedig ezuttal azzal az egyenes és bevallott czéllal, hogy a helyzetről számoljon be a királynak és megállapítsa vele a további teendőket illetőleg a Budapesten újból meghívandó politikusok névsorát. Szabadelvű körökből ered az a hír, hogy Tisza ezuttal Széll Kálmán, Andrássy Gyula és Kossuth Ferencz meghívását fogja csak javasolni és sürgetni fogja az ügyvezető kormány elbocsátását.

A szövetség ellenzék azalatt megy tovább a maga útján. Csak egy szilárd elhatározás van: a képviselőház munkáját most már a válság megoldásáig meg nem szakítani, hogy legalább ez az alkotmányos tényező a helyén legyen. Ehez első sorban a bizottságok megválasztása kell; a függetlenségi párt kijelölő bizottsága már tegnap délután ülést tartott és ugyancsak akkor ülésezett a vezérő-bizottság. A vezérő-bizottság ülésének első tárgya a felirat felterjesztésének módja. Eziránt Fusth Gyulának, a Ház elnökének az a nézete, hogy az elnökséget kell megbízni a betérjesztéssel. A múltban két percedens van arra, hogy nem a kormány mutatta be a királynak a Ház feliratát: 1861-ben az elnök, 1866-ban harmincz tagu küldöttség ment, melyet sorsolás útján küldtek ki. A kiegyezés óta mindig a kormány mutatta be a Ház feliratait. A vezérő-bizottság a Ház elnökének nézetét fogadja el. Ezenkívül megbeszéljük a felirati vita további folyásának módozatait és a vádindítványt a kormány ellen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 5.

Elnök: Fusth Gyula.

Ma nagy fegyvercsörgés közepett gyűjt össze a ház.

Hire volt, hogy Tisza István támad és Apponyi védelmez. Hire volt, hogy Tomasicsot megleckéztetik.

Leczke a horvátoknak.

Az első felszólaló azonban Issekutz Győző volt. Nem akar a felirathoz szólni, hanem Tomasics tegnapi beszédére reflektál. Elismeréssel szól a beszéd ama részéről, hogy kerülni kell mindent, ami a magyar nemzet fejlődése ellen látszik lenni.

De Tomasics a horvát vezénnyelvet is követeli. A Horvátországgal való kiegyezéskor nem annyira a törvény és a jog, mint inkább a méltányosság alapján adunk engedményeket. Az 1868: 3. törvényezik alapján nincs a horvát tartománygyűlésnek szuverén joga, mert törvényei csak a magyar király szentesítésével jöhetnek létre. Azok a horvát csapatok, melyek ott soroztatnak, ennek alapján a magyar hadsereghez tartoznak. A horvát honvédségnek külön törvényvel adták meg a horvát nyelvet, — ez bizonyítja, hogy külön törvény nélkül erre joguk nincs. A hadsereg fölötti felségjogot nem gyakorolhatja más, mint a magyar király.

A magyar király felségjogától nem jogszerűleg lehet kivánni, hogy más, mint magyar vezénnyelvi nyelvet állapítson meg, legföljebb czélszerűség és méltányosság szempontjából. Ha a hadsereg nyelvének megállapítása a törvényhozás joga, akkor, az csak a szuverén, a magyar törvényhozás joga; ha pedig felségjog, akkor a magyar király joga; de nem horvát jog.

A néppárt nevében

Zichy Aladár gróf szükségesnek és fontosnak tartja a feliratot, mert ez, az első hivatalos megnyilatkozása az országgyűlésnek — ő felségével szemben. Párt- és rendszerváltozás állt be a szabadelvűpárt és a kormány bukása által. Kérdi, hogy miért nem támogatják a szabadelvűek a feliratot? Talán mert a 48-asok elvei érvényesítettnek benne? (Tisza igent int.) Hiába busulnak, mi a 67-es alapot azon eszközökkel, amint önök akarták, nem fogjuk megvédelmezni. (Taps a balon.) Önök a korrupcióval akarták ez alapot fentartani. (Ugy van! a balon.) De a koalíció alkalmas arra, hogy e nemzet-

nek szolgálatot teljesíthessen, szemben azzal a merev állásponttal, amelyet önök akartak elfoglalni. (Taps a balon.)

Tisza beszéde.

Tisza István gróf miniszterelnök: A megelégedés és öröm kifejezésével konstatálja, hogy maga az előadó a felirat címét megváltoztatta. Ez a címzés félreértésre adhatott volna alkalmat. Pedig különösen ma ő Felsége, apostoli királyunknak meg kell adni a hódolatot.

Kiáltások: Mit védi? (Nagy zaj.)

Molnár Jenő: Védi a szegény királyt!

Elnök: Csendet kér. (Folytonos zaj.)

Tisza István: Nem volt egyéb célja, mint a felirati bizottság tévedésére rámutatni.

Kossuth tegnapi beszédében nem adta a koalíció programját. Azt mondta, a koalíció célja a független magyar állam. Ha az nem a teljes függetlenség, hanem az, amit az 1790 és 1867-iki törvény előir, akkor ezzel egyetért.

Kiáltások: Mért nem csinálta meg?

Tisza: Nekem kevés idő állt e cél elérésére rendelkezésemre. De tessék azokhoz fordulni, akik most a koalícióban vannak. De hosszú időn át voltak a kormányon. (Tetszés a jobbon.)

Kossuth azt is kitézte célul, hogy pusztuljon az eddigi rendszer. Melyik az az eddigi rendszer?

Egy hang: Fogorvosok rendszere!

Eitener Zsigmond: A tata csinálta! (Derűtség.)

Tisza: Nem tudok róla, hogy én egy egészen új rendszert létesítettem.

Sziklay Ede: Önök hozták a terrorista rendszert!

Rákosi Viktor: Persze, mi hoztuk a darabantokat.

Tisza: A kormányok egyik Bánffy, másik Széll módja szerint az eddigi rendszernek jelentékeny szolgálatokat tettek. Csak az eszközökben volt különbség. És a disszidensek egyik kiváló tagja a választások alatt az ő (Tisza) működéséről a legnagyobb elismeréssel szolt. Igazán pikáns lesz, ha majd ezek az urak akarják elpusztítani a régi rendszert.

Kaas Ivor (közbekiált.)

Sziklay Ede: Vízet!

önnél is. On szép, gazdag — leányom meglátta, megszerette s annyira belopózott a szívébe, hogy ön lett lelkének szomja, szívének ideálja . . .

— Mondja hát legalább, hogyan nézett ki a kis leány, talán emlékszem rá, — szolt az ifju Barbarini részvétél.

— Kis vézna, barna leányka volt, mindig barna ruhában járt s hátul felcsapott piros kalapja volt.

Az ifju most már kezdett egy kicsit emlékezni. Egynéhányszor látta őt a lépcsőn. Szép nem volt, olyan mindennapi arcza volt, amilyent százat lehet látni s nem volt rajta semmi lebilincselő. Tisztán emlékezett már most, hogy valahányszor találkozott vele, a leány mindig úgy nézett rá, mintha szólni akart volna hozzá. Néha még meg is állt s úgy nézte őt. Talán ha megszólította volna, a szegény leány a lábai elé vetette volna magát boldogságában. Világos lett annak a rejtélynek a kulcsa is, hogy ki teszi ajtója elé a kis ibolyacsokrot. Ez a néma jele a csendes, de lemondó szerelemnek. Nem akar semmit, csak szeretni, talán még viszonzszerelmet sem kér, csak sorvad. És ez meghatotta az ifjut.

— Kedves barátom, — szolt csendes hangon — igazán boldog lennék, ha tudnék segíteni, de nem tudom, képtelen vagyok módját találni.

— Uram, — esdekelt a munkás — jöjjön fel velem a leányom betegágyához. Tegye meg azt nekem nekünk . . . a haldoklónak.

— Nagyon szíve-en. Vezessen!

Kicsiny, de rendes szobába vezette az ifjut a munkás. A napsugár csak lopva surrant be a virágokkal telerakott ablakon s alig világitotta meg a kis szobát, melynek egyik

sarkában, szép fehér ágyon feküdt a beteg leány. Arcza sárga volt, mint a viasz s csak keble fáradt, lassu pihegése mutatta, hogy még van benne egy kis szikrája az életnek.

Aludt, de a belépők zajára lassan felnyitotta szemeit s amint szíve féltve őrzött oltárképét meglátta, összeszedte utolsó kis erejét.

— Ah, ön itt? Miért jött ön ide?

Az ifju körülnézett s miután látta, hogy a szülők kimentek a másik szobába sírni, lágy, vontatott hangon felelte:

— Mert szeretem magát!

A leány karjai reszkettek a nagy boldogságtól s az ifju szavai egyszerre vért kergetett halvány ajkára, ahonnan a halál angyala már régen letépte az élet rózsáit. Mintha feledte volna a sorvasztó kórt, melybe szenvedett, de újra eszébe jutott a rideg valóság, hogy hisz neki már úgy sincs itt e földön öröm és vigasz, csüggedten, mély bánattal ismételte a kérdést:

— Miért jött ön ide?

— Hisz mondtam már, — felelt szomoruan az ifju. — Szeretem magát s meg is kértem a kezét. Maga lesz az én édes kis feleségem, az én kis asszonykám, csak gyógyuljon fel szépen. Ugy-e, meg fog gyógyulni?

Sajátságos tűz lángja lobbant fel a beteg leány megtört szemeiben; s a láz tüzeiben égő két orcája úgy égett, olyan piros volt, mint a róza, mely hajnalban fakadt a szép tavasz első csökjai nyomán.

— Igen, meggyógyulok — suttogta lágyan — Meggyógyulok . . . már most sokkal jobban érzem magamat. De mikor hoz nekem jeggyűrűt? . . . Ugy-e fog hozni nekem jeggyűrűt?

S az ifju lehuzta ujjáról kék türkizes gyűrűjét s a leányka kiaszott, vézna ujjára vonta.

— Itt van ez addig, amig elhozom a másikat — s részvételt simította végig a leány sovány kis kezét.

Ki irhatja le ezt a boldogságot! A kis beteg szeméből egyszerre kicsordultak az öröm könnyei, arcza mindjobban kigyult. Keble nehezen pihegett, s néha nagyokat csuklott s már alig tudott beszélni. Kifáradva dőlt vissza párnáira a kis menyasszony — a halál jegyese, miközben keze az ifjuéban volt, aki lelke igaz fájdalommal nézte azt a tusát, amelyet a halál folytatott az étellel.

— Mily jó ön és én oly boldog, oly végtelenül boldog vagyok!

Utolsó szavait már alig lehetett érteni, akkor már a halál összeszorította fagyos kezével a torkát. Könnyű volt neki a kimulás; vitte magával szívébe zárva ártatlan hazugságát annak, akit titokban oly kimondhatatlanul szeretett.

S az ifju letérdelt a halott ágya előtt, csendes imát küldött elszálló lelke után az égbe.

— Uram, köszönöm ezt önnek. A jó Isten meg fogja önt jutalmazni. Ne haragudjék, hogy szegény, édes, egyetlen gyermekem . . . — s evvel lehuzta a gyűrűt, az ifju gyűrűjét a halott ujjáról a oda nyujtotta szótlanul az ifjunak.

Ez azonban néma mozdulattal toltta el az öreg munkás kezét, elfordult s kitörölte szeméből a könnyet.

— Adják néki szegénykének. Vigye magával az én jegy . . . Vigye el emlékül az én gyűrűmet.

Rákosi Viktor (Sziklay felé) Kegydij az öregnek. (Taps a balon.)

Tisza: A korrupció vádját visszautasítja. Zichy Bánffyval szövetségben őt a korrupcióval ne vádolja

A feliratról szólva, az olyan, hogy egyetlen pont sincs benne, mely a koalíció szabad szárnyalását ne biztosítaná. (Derűtség a jobboldalon.)

A katonai téren a felirat megelégszik az általános kívánsággal.

Nem akarja ma ezt a kérdést bolygatni, nehogy komplikálja a helyzetet, hátráltassa a kibontakozást.

Ebben — úgy látszik — meg van kötve a többség keze. De egyebekben tehet belátása szerint. Mégis a feliratban fel nem sorolni a teendőket, csak irányelveket állítani, ez nem helyes dolog. És mért nem vették bele a népoktatást? A koalíció, mely a nemzeti célokat tűzte ki, nem zárkozhatik el az elől, hogy itt, ahol a legtöbbet tehet ez irányban, semmit se tesz. (Nagy zaj. Kiáltások: Önök a népoktatási javaslatot visszavonták.) Ez egyszerűen nem igaz.

Sőt annak dacára, hogy a párt nemzeti-ségi tagjai ellene voltak, ismételtén kijelentették, hogy a népoktatási javaslatot minden pontjában fentartják. (Zajos tetszés a jobbon.) Áttér azután a külön vámterület kérdésére. Tegyük félre itt a politikai szempontokat, tárgyaljunk csak gazdasági tekintetből. Olyan közös vámterület, mely mindkét államot kielégíti, csak erősíti mind a kettőt, de olyan, amely egyiket védi, a másikat kihasználja, az csak gyűlölséget okoz. Tehát a politikával elmérgesíteni e kérdést helytelen.

Visontai Soma: Semmi köze ennek a perszonál unióhoz.

Tisza: Én is azt mondom. Két külön fejedelem alatt is lehet vámunió, ennek semmi köze a perszonál unióhoz. Nem az a kérdés, közös vagy önálló vámterület legyen-e, hanem hogy melyik a célszerűbb. A mezőgazdaság és ipar egymásra vannak utalva. De Magyarországon ipart csak a mezőgazdaság fellendítésével fokozatosan lehet teremteni, mert ha ezt abnormis módon tesszük, elsöpörné mezőgazdaságunkat, tönkretenné hitelviszonyainkat. (Folytonos zaj.) Ha ezt vesszük alapul, akkor a közös vámterület egyenlőre jobb, míg a külön vámterület, gyors átmenetel megrázkódással járna. Hogy fog kinézni a magyar nemzeti politika akkor, ha a magyar föld gazdát cserél, azt gondolja el mindenki. Részletesen szól a nyers termények és ipari vámok egymáshoz való viszonyáról.

Polónyi Géza: Kormányprogram ez vagy ellenzéki beszéd? (Nagy zaj a jobbon? Mi köze hozzá?)

Tisza: Arra a konklúzióra jut, hogy a közös vámterület jobban megvédi a mi érdekeinket.

Rátkay László: Ezt Derschatta is jóvá nagyja.

Tisza: A külön vámterület felállítása az ország mélyreható megrázkódtatását hozza, azért nem csatlakozhatnak a felirathoz.

Mezőssy Béla: Tehát mindenáron közös vámterület.

Tisza: Mi az a kellő előkészítése az önálló vámterületnek? Viharos kiáltások pro és kontra.

Elnök: Vojnichot és Polónyit felszólítja, hogy vitájukat intézzék el házon kívül.

Tisza azután arról szól, hogy a lejáró, külföldi szerződések megkötésére Ausztria csinálja már az új tarifát, fölfegyverzi magát... Aki pedig az önálló vámterületet akarja előbb megcsinálni, teljes új berendezkedést s azt hisszük, hogy ezzel márczius elsejére, mikor új szerződéseket kell kötnünk, elkészülünk?

Kaas Ivor: Mért csináltak hárszabályrevíziót?

Tisza: Más átmeneti idő az önök részére sincs, ha kormányra jutnak, mint elfogadni a Széll-féle kiegyezést. Mert az nagy baj lesz, ha pár hónapon át nem tudunk úgy berendezkedni, hogy hejyt álljunk, ha egy pénzügyileg és gazdaságilag veszedelmes helyzet áll be.

Rátkay László: Akkor becsületbeli kötelessége, hogy elmenjen és ne tenyegessen.

Kitör a vihar.

Ekkor *Pozsgai Miklós* harsány hangon közbekiált:

— Mégis magyar türelem kell hozzá, hogy így merjen beszélni. Ez szemtelen viselkedés.

Erre óriási láрма támadt a jobboldalon. A képviselők felugráltak, mialatt Pozsgay egészen a gyorsírók asztala elé szaladt, onnan kiabált.

A jobboldal valóságos ordításban tört ki, öklök emelkedtek.

Molnár Jenő is a középre szalad. A baloldal is felugrál. Pozsgay újra odaszól Tiszának:

— Hagyja el a helyét! Ehhez mégis pofa kell!

Erre általános kavardás támadt. Minden oldalon kiabálás, fenyegetés. Jüsth elnök hiába cseppet, végre felfüggeszti az ülést.

— Mondom, hogy ezekkel nem lehet más-kép bánni!

Szünet után Tisza folytatja beszédjét.

Ulay közbekiált: Császári biztos! (Nagy zaj.) A baloldalon felállva kiáltják Tisza felé: Császári biztos! Mit akar a parlamentben?

Elnök: Méltóztassanak a szónokot meghallgatni. (A zaj nem akar szünni.) Ha nem hallgatnak az urak, akkor le kell vonnom a konzekvenciát, mert az urak bizalmából kerültem az elnöki székbe s így elvárom, hogy figyelmeztéseimet respektálják.

Rákosi Viktor: A nemzet felmondott, most már mehet Isten hírével.

Tisza István gróf: A felirati javaslat a gazdasági különválást célozza s így nem fogadja el.

Mihályi Tódor nemzeti-ségi: Tiltakozik azon vád ellen, mintha a nemzeti-ségieknek állam-bontó terveik lennének. A nemzeti-ségiék nem ellenségei a magyar nyelv terjesztésének. Csak azt nem helyeslik, hogy a magyarul nem tudó népeket el akarják téríteni anyanyelvüktől. A felirati javaslat nem szól a nemzeti-ségekről és az áltájtános választói jogról, azért ez értelemben külön javaslatot terjesztett be.

Rendkívüli megyegyűlés.

— Tizenegy új jegyzőség Biharmegyében. —

Az anyakönyvi hivatalok rendezése folytán ezután minden anyakönyvi hivatal községi vagy körjegyzői székhelyen lesz. Így Biharmegyében 11 új körjegyzői székhely felállítása vált szükségessé.

E tárgyban s néhány sürgős ügyben Biharvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap, május hó 5-én rendkívüli megyegyűlést tartott.

Dr *Miskolczy* Ferencz alispán elnökölt s a tisztviselőkkel együtt mintegy száz megyebizottsági tag volt jelen.

A jegyzőségek új beosztása.

A közgyűlés megnyitása után előterjesztették az új anyakönyvi törvény életbeléptetése folytán szükségessé vált új beosztását a körjegyzőségeknek. E szerint Biharvármegyében tizenegy új körjegyzőséget létesítenek. Ez az új rendezés a központi, belényesi, beéli, vaskóhi, élesdi és magyar-csékei járásokat érinti; az élesdi járásban pedig szükségessé tették egyes kisközségeknek nagyközségekkel való átalakítását. Az új rend ez évi július elsején lép életbe.

Az új beosztásra nézve a következő javaslatot terjesztette elő az állandó választmány:

I. Központi járásban. Tizenegy község új beosztásával és a csehi körjegyzőség megszüntetésével egy új körjegyzőség alakul: és pedig Nyárlón. A változások folytán az egyes

körletek következőleg alakulnak: 1. Oláh-Apáti körjegyzőség, a székhely, Csehi és Kardó községekkel. 2. P.-Szt.-Mártoni kör: a székhely, Hájó, Rontó és Betfia községekkel. 3. Nyárlói kör: a székhely, Almamező, Harangmező és Somogy-Uzsopa.

II. Belényesi járásban. Összesen négy új körjegyzőség van szervezve és pedig: Rossian, Fenesen, Petrószon és Petrányban. A községek beosztása a következő: 1. Rossiai kör: a székhely, Szohodol-Lázur községgel. 2. Fenesi kör: a székhely, Füzeg, Jánosfalva és Sankolyos községekkel. 3. Petroszi kör: a székhely, Gurány és Kocsuba községekkel. 4. Petrányi kör: a székhely, Valány, Preszáka, Pokola és Feneres községekkel.

III. Beéli járásban. Három új körjegyzőség van szervezve és pedig Árkuson, Kislakán és Olcsán. A községeket pedig következőleg osztották be: 1. Árkusi kör: a székhely, Kros, Berzesd, Nyemegy, Márkaszék és T.-Karánd községekkel. 2. Kislaki kör: a székhely, Krajova, Koraj és Macsirla községekkel. 3. Olcsai kör: a székhely, Kalácsa nagyközséggel.

IV. Vaskóhi járásban. A vaskóhi körjegyzőség kétfelé szakításával új székhely: Vaskóh-Szohodol körjegyzőség elnevezéssel. 1. Vaskóh-Szohodol kör: a székhely, Kimp és Koliesd községekkel.

V. Eledsi járásban. Csarnóháza község nagyközséggé alakul, Loró-Ponor-Remecz és Bezye székhelyekkel pedig új kör alakul, illetőleg az első két helyen új jegyzőségek, a harmadikon új körjegyzőség van szervezve. Az új kör beosztása következő: 1. Bezyei kör: a székhely, Fekete-Patak és Nagy-Patak községekkel. Az új beosztás szerint az Alsó-Lugosi kör megszűnik és két község: Alsó- és Felső-Lugos Orvéndhez lesznek csatolva.

VI. Magyar-Csékei járásban. Egyetlen új körjegyzőség van szervezve és pedig Dobrest-Lunkaszprie elnevezéssel: a kettő csatlakozásával. Az új kör székhelye: Dobrest.

Száhlender Károly biz. tag elfogadja a javaslatot azon változtatással, hogy Nagy-Bárod önálló körnek kerekítették ki.

Bérczy Imre az élesdi járásban ujonnan alakított kör székhelyül Ponor helyett Remeczet kéri kijelölni. Ez jobban megfelel a viszonyoknak és a kívánalmaknak.

Papp János az eredeti javaslat elfogadását kéri.

Ezután a beterjesztett javaslatot 42 szóval 41 ellen változatlanul elfogadták.

A megye kiskatonái.

A honvédevelő és képző iskoláknál megüresedett gróf Buttler-féle alapítványi helyekre I. helyen *Böszörményi* Gézát, II. helyen *Faust* Elek debreczeni pénzügyigazgató fiát, III. helyen *Sipos* Sándort ajánlotta a vármegye.

Az Andaházi féle hasonló alapítványi helyekre nem érkezett be pályázat. Megbízták az alispánt, hogy ha a kitűzött határidőig valaki pályázik, azt pártolólágg terjeszse fel a honvéde-miniszterhez.

Az érmihályfalvai II-ik patika.

Érmihályfalván egy második gyógyszer-tár felállítására kértek engedélyt. A közegészségügyi bizottság, tekintettel a község népességére, elégnek tartja a meglévő egy gyógyszer-tárat s a kért engedély megadását nem javasolja.

Ertsey Géza közegészségi és állami érdekből a második gyógyszer-tár felállítását helyesli.

Hegyesi Márton a bizottság javaslatának elfogadását ajánlja.

A közgyűlés kimondotta, hogy a kért új gyógyszer-tár engedélyezését nem véleményezi a belügyminiszternek.

Ezzel a rendkívüli közgyűlés végetért.

Egy kis önéletrajz.

»Tolnai Világ Lapja« című képes hetilap legutóbbi számában rendkívül érdekes cikkso-rozat kezdődik. A legkiválóbb magyar színész-nők fényképeit mutatja be legjobb szerepeik-ben, s maguk a színésznők írják meg életraj-zukat. »Tolnai Világ Lapja« május 6-án meg-jelent száma igazán dus tartalommal jelent meg s bátran mondhatjuk, hogy ezen magyar képes lap felveszi a versenyt a híres és százezrekben megjelenő német lapokkal szépség és ár tekin-tetésben. A mai számban Küry Klárát mutatja be 6 különféle szerepeiben. A művésznő a képekhez maga írta meg a cikket »Emlékeim« cím alatt.

Az emlékeim két részre oszlanak.

Az egyik rész a magánéletemnek végtelen harmonikus nyugalma, azaz, amit egy kristály-palotájában őrzök a lelkemnek.

A másik csupa fény és csillogás, nyugta-lanság, elevenség, hópehely és szappanbuborék, a szinpadai életem!

Ez a lelkemnek egy hangos, friss levegőjű, madárcsicsergéssel, tarka pillangókkal, ezerszínű virágokkal, sokszor vad tekintetű rémekkel, iszonyatos fürgetegekkel, sok fáradsággal, nagy küzdelmekkel telehintett álomország.

Mind ennek fölött lebeg egy csillogó ru-háju, szent tekintetű, hűséges szemű, lágy ölelésű gyönyörű tündér, a közönségem sze-retete.

Hogy mi történt eddig az életemben e két elfoglaltságon kívül, alig tudnám elmon-dani.

Kevés meglepő, és semmi szenzáció, mert a magyar ember úgy születik már meg, hogy semmin ne csodálkozzék.

Már a gyermekkoromnak nagy elmélyedé-sei voltak és nagy megbocsátásai. Ez a kor nagyon simán, nyugalmasan folyt le, sok tanú-lással, kevés játékkal, mert az egyetlen gyerek-nek kevés a magához való játszótársa, kivált, ha olyan gondos és derék anyja van, mint az enyém.

Eleven, minden szépért lelkesülő termés-tem nagyon korán megérezte, hogy az élet legszebb virága a művészet.

Előbb a zongorára estem egész tüzével a lelkemnek, kilenc-tíz éves koromban nyolcz óra hosszat is el tudtam ülni a zongora mel-lett, úgy, hogy a végén karhatalommal kellett eltüntetni tőle.

Azután az énekekre adtam a fejemet. El-kezdem társaságokban énekelgetni, volt egy kis nótám, a melyen az emberek sirtak és ne-vettek, én pedig öntudatlanul voltam, szinte önkívületben a félelemtől, amely mindig el-fogott, ha több ember előtt valamit elő kellett adnom.

Elbujtam, elodáztam a dolgot, és elbujtat-tak mindazok, akik már akkor nem szívesen látták a mosolyt és a könnyeket az elfogulat-lan emberek ajkán, és a mikor mégis kiczipel-tek a gyerek-szobából a társaság központjáu-l, rémületes szivdobogással, elhomályosuló szem-mel ültem le a zongorához, mint egy halálra ítél.

És mégis a nagy nyilvánosság elé léptem, mert így akarta a sors. És jól akarta.

Milyen kincs az, amikor látja az ember, hogy a saját melegével fölmelegít ezer és ezer embert, elfelejtet but és bánatot!

És szeretik, szeretik, és az ember is sze-reti azokat, a kik szeretik, a szívére akarná ölelni mindazokat, a kik jók hozzá, és az em-ber a lelkét oda adja a szinpadának, és érzi, hogy a közönség ezt a lelkével viszonozza.

A világegyetem nagy harmóniájában össze-találkozik azzal, ami jó és szép, és undorral veti el magától azt, ami rut és rossz, mert a lelkében ott van a kristályos palota és ott az álomország.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

Máj. 7. A biharmegyei függetlenségi párt alakuló nagygyűlése. (D. e. 10 órakor a Zöldfában.)

* A függetlenségi párt nagy napja.

Egész Biharmegye és Nagyvárad város füg-getlen érzelmű közönsége nagy lelkesedéssel készül a holnapi napra: a vármegyei független-ségi párt központi szervezkedésének nagy nap-jára, a melyet vasárnap, e hó 7-én délelőtt 10 órakor tartanak meg a Zöldfa szálló nagyter-mében. *Zichy Jenő* gróf a függetlenségi párt leendő diszelnöke, ma, szombaton este 7 óra-kor érkezik a budapesti gyorsvonattal *Kemény Gyula* a fehérmegyei és *Sára Gyula* a szé-kesfehérvári függetlenségi 48-as párt elnökei kíséretében. Társaságában lesz *Elek Gusztáv* nyugalmazott huszárezredes, biharmegyei nagy-birtokos, aki szintén belépett a függetlenségi pártba, továbbá *Balogh Mihály*, *Illyés Bálint*, *Farkasházy Zsigmond*, *Leszkay Gyula*, *Marjai Péter*, *Molnár Ákos*, *Rigó Ferencz*, *Szatmári Mór* országgyűlési képviselők, *Horthy Béla* országgyűlési képviselő az éjjeli vonattal érke-zik Nagyváradra. Csanádvármegye törvényha-tósága küldöttségileg képviselteti magát. — *Zichy Jenő* grótot a pályaudvaron *Nadányi Károly* nagybirtokos, a szervező-bizottság elnöke fogadja. Ugy a fogadtatáson, mint a nagygyű-lésen és a társas lakomán, a nagyvárad-i füg-getlenségi párt testületileg vesz részt. A nagy-gyűlés vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik a Zöldfa szálloda nagytermében, ugyanott délután egy órakor társas ebéd lesz, még pedig nem teríték szerint megszabott árral, hanem ki-ki étlap szerint étkezhet, hogy így az ebéden ki-ki tetszése szerint vehessen részt. A vasuti fogadtatáson, valamint a nagygyűlésen a rend-fentartására a jogász ifjuság vállalkozott, amely diszes jelvényekkel *Fényes Odön* ifjusági elnök vezetésével vonul fel.

* **Krüger Aladár előadása Buda-pestben.** Az Aquinói Sz. Tamásról nevezett ker-bőleleleti társaság Budapesten szociál-politikai előadást rendez. E hó 9-én lapunknak fő-munkatársa, dr *Krüger Aladár* fog ezen érde-kes ciklusban előadást tartani a szociális kérdés legnehezebb tételéről a sztrájkokról. E gyűlésről vettük a következő meghiívót:

Az Aquinói-Szent-Tamás-Társaság az 1905. évi május hó 9-ikén, kedden, délután 5 órakor Budapesten, a központi papnevelőintézet disz-termében (IV., Papnevelde-utca 7.) felolvasó-ülést tart. Tárgysorozat: dr *Hajó József* rendes tag felolvasása: A vallás eredetéről. Dr *Krüger Aladár* pártoló tag felolvasása: A munkabe-szűntetéséről.

* **A kereskedelmi alkalmazottak szakegyletének ügye.** A kereskedelmi al-kalmazottak szakegyletéről egyik helyi lap a napokban azt írta, hogy a tagok feloszlatták az együletet, mert nem pártfogolják kellően. A szakegylet vezetősége most annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz, mert az egyület tovább foly-tatja működését, mely főleg a vasárnapi mun-kaszűnet pontos megtartására irányul.

* **A katonák által okozott károk.** A várad-velencei gazdák már régebben panaszkodtak azért, hogy a katonai csapatok a gy-akorlatok alkalmával, éppen nem kimélik a gaz-dák magán területeit s úgy a legelőn, mint a szénáskertben nagy károkat okoznak. A panasz folytán Nagyvárad város tanácsa átiratában meg-kereste a katonai hatóságot, hogy a közönséget

kimélik meg a gyakorlatokat végző csapatokat ilyen érzékeny károsodásoktól. Az állomás pa-rancsnokság tegnap válaszolt az átiratra s érte-sítette Nagyvárad város tanácsát, hogy a várad-velencei legelő és szénáskert használatát a katonai csapatoknak a végleges döntésig egye-lőre szigoruan eltiltotta.

* **A villamos bizottság ülése.** A Nagy várad-i városi villmostelep felügyelő bizottsága holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor ülést tart, amelyen a villamosvasut részére szükséges áram szolgáltatása felett tanácskoznak.

* **Szabályrendelet a napdíjasokról.** Az utóbbi időben már egygyes hatóságok em-berségesebben kezdenek gondoskodni a napi-díjasokról. Biharmegyénél 36 olyan napdíjas állást létesítettek, amely nyugdíjjogosultsággal van egybekötve s éppen úgy fegyelmi eljárás alá tartoznak, mint a tisztviselők. *Bordé Ferencz* főjegyző Nagyvárad városánál szabályrendeletet akar kidolgozni, amelyben a napdíjasok felvé-telét, elbocsátását, nyugdíjazását és végkielégíté-sét rendeznék. Megkereste az ország többi vá-roseit, hogy hasonló szabályrendeleteiket vagy határozataikat a kérdés tanulmányozása végett küldjék meg.

* **A nvárad-i közs. polgári fiúiskola tanulmányi kirándulásának költségeihez és alapja javára újabb kegyes adományokkal hozzájárultak:** A Biharmegyei Takarékpénztár 25 kor., *Asbóth A. ivén Visnyei Gyuláné* 50 fillér, *Eberhardtné* 50 fillér, *Balassáné* 1 kor., *Sandner Cornélia* 1 kor., *Zsoldos Alajosné* 1 korona, *Körffy Ferenczné* 3 kor., *Lovász Sán-dorné* 2 kor., *Antalóczyné* 1 kor., *Asbóthné* 5 korona, *Asbóth Andor* 5 kor., összesen 20 korona. *Szöke András ivén Szöke András* 2 kor. 50 fill., *Szöke Andrásné* 2 korona 50 fill., összesen 5 kor., *Dr Dóri Ferencz* 5 korona; 132. sz. gyűjtő iven *Debreczeni* 40 fillér, *Ré-pásky Mihály* 1 kor., *Hajdu Gy.* 1 kor., *Dobi István* 2 korona, *Bernáth Ferencz* 60 fill., *Bá-náti M.* 1 kor., *Becsey L.* 1 kor., *Szabó Gy.* 40 fill., *Léderer F.* 20 fillér. összesen 7 korona 60 fillér; *Biharm. és Nvárad-i Nemzeti Casinó* 25 kor., *Nagyvárad-i Takarékpénztár* 25 korona, *Belényes-Vaskóh h. é. vasut részvénytársaság* 50 korona, *Rákos Vilmos* 5 korona. Összesen 167 kor. 60 fillér. A multkor kimutatott 293 korona 60 fillérel együtt a mai napig begyűlt összesen 461 kor 20 fillér. Midőn ezen nem-es adományokat hálásan megköszönjük, tisztelettel kérjük a még kün levő gyűjtőieknek és a becses adományoknak szíves beküldését. Az igazgatóság.

* **Árverés a Szabó vendéglőben.** Szabó Gyula megugrott nagyvárad-i vendéglős kisiklott a rendőrség kezei közül s ma már az összeharácsolt pénzzel valószínűleg Ameri-kában próbál szerencsét. Itt hagyott szegény családját pedig megrohanták a hitelezők. Ter-mészetesen arról szó sincs, hogy ezek meg-kapják pénzüket, csak mentenek, amit tudnak. Több nagyszalontai rokonát is becsapta ez-rekig váltóalírássokkal, s ezek egy része már fizetett is nagyobb összeget a helybeli pénz-intézeteknél. A hitelezők pedig lefoglaltak min-den ingóságot. Tegnap délután árverés volt az elárvelt vendéglőben. Főleg az árverési hyénák jelentek meg s vásárolták össze az árverésre került butorokat.

* **Diák-temetés.** Megható részvét kísérte utolsó útjára tegnap délután a felső kereske-delmi iskola korán, életének virágában elhunyt kitünő növendékét, *Krajcsovic Gyulát*, *Kraj-csovic János* cs. és kir. főhadnagy testvér-öccsét. A Körözs-utczat gyászház udvarát nagy közönség töltötte meg A bajtársias együtt-érzésének szép jelét adta 37. gyalogezred tiszti-kara, mely osztozván derék bajtársuk mély gyászában, testületileg megjelent a temetésen, élén a főtisztekkel és diszes vörös selyem sza-lagos koszorut helyeztek a ravatalra. Kivonult felső kereskedelmi iskola ifjusága a teljes

tanári kar vezetése alatt. Az elhunyt ifjú *Materny Imre* ág. ev. lelkész bucsuztatta el, majd megindult a gyászmenet az újvárosi központi temetőbe. Elöl mentek a kereskedelmi iskola növendékei, majd a négyes fogatu gyászkocsi üresen. A koszorúkkal teljesen elborított koporsót kézen vitték az elhunyt ifjú pályatársai egészen a Kert-utcza elejéig. A katonai tisztikar is kikísérte az elhunyt ifjut egészen a temetőbe. Itt a sir szájánál a lelkész imája után a pályatársak nevében *Vékony Miklós*, az ifj. önképzőkör elnöke mondott megható bucsubeszédet.

* **Májusi eső.** A gazdálkodó ember azt tartja, hogy minden vagyonnál többet ér egy jó májusi eső. Ebben a hónapban a legszükségesebb úgy a mezőre, mint az összes növényekre az eső. Pár nap óta az ország különböző vidékén voltak kisebb-nagyobb mértékben esőzések; a Körös felső vidékén is nagyobb eső volt, amit mutat a megáradt zavaros viz. Nálunk azonban hiába várjuk az enyhülést hozó esőt; a föld már teljesen ki van száradva a nappali nagy melegtől s a hervadásnak indult növényzetre nagyon szükséges volna már egy csapadék.

* **Felakasztotta magát a fogházban.** Egy hét alatt már a második öngyilkosság fordult elő a nagyváradai rendőrség fogházában. Pár nappal ezelőtt mint akkor irtuk, éjjel akasztotta fel magát egy letartóztatott a kályha csőjére, tegnap pedig nappal, a kora délutáni órákban történt az öngyilkosság. Ezek az esetek azt igazolják, hogy az eljárt foglyokra senki sem ügyel fel. A rendőrség ezen legujabb szenzációjáról a rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki:

Fehér Imre 37 éves szeghalmi illetőségű rosvott multu napszamos, kit lopásért már többször büntettek, néhány nap előtt kőműves szerzőmokat lopott. Tegnap kísérték be a rendőrséghez és a 9-es számú zárkában zár alá helyezték. Déli egy órakor az ugynevezett kulcsos rendőr megkérdezte a fogolytól, hogy mit kíván ebédre. Fehér Imre kenyéret kért. Míg a kulcsos rendőr kenyérért járt, addig Fehér Imre alsónadrágja madzagára, illetve a falba erősített szellőztető ajtóra felakasztotta magát. A kenyérral visszatért rendőr álló helyzetben holtan találta. A nyomban értesített Dr. Nemes Áron ker. t. orvos vizsgálata után hullát a hullaházba szállították.

* **Emberpusztító vihar.** A Texas államban lévő Loridóból érkezett távirati jelentés szerint ott a minap rettenetes tornadó dühöngött esővel és jéggel vegyest. Az isszonyu tornadó sok épületet pusztított el, azonkívül száz ember életét vesztette és több százan megsebesültek.

Pannónia étterem és télikert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÓR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

x **Kioszk megnyitás!** Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a *Lloyd-kávéház* előtti kellemes *»kioszkot«* holnap, vasárnap délután a *katonazene* közreműködésével megnyitom, mely alkalommal kitünő fagyalt és kitünő italok állnak mélyen tisztelt vendégeim rendelkezésére. Ma este ifj. *Rácz*

Jócsi kitünő zenekara hangversenyez. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel *Kurtág Dezső* kávé.

Nem gyárilag készített cipők, hanem elsőrangú cipészek által beszerzett kézimunka, továbbá legújabb divatu férfi

kalapok, fehérneműek, nyakkenők

és mindennemű uri divatezikkék

legolcsóbb árak mellett csakis

REICHARD-áruháza

ezégnél

Fő-utcán, szerezhetők be.

Telefon: 207. sz.

Videkre árjegyzék is küldetik.

x **Sok pénzt takarít,** ha mindennemű vásznat, ágyneműt, paplant, takarót, női és férfi fehérneműt közvetlenül gyárakból rendel. *Kereskedelmi iroda Budapest, Kerepesi-ut 65. I. em*

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Szombat: »Cornevillei harangok« operett.
Vasárnap: »János vitéz.« (Bérlés szünetben.)

Kornevillei harangok. Rémesen kongó üres ház előtt tartotta meg az operett entemblem Planquette gyönyörű szép operettjének előadási kísérletét. A kedvetlenség, meg a határtalan kedv egyes szereplők részéről bizonyosságot tehet arról, hogy kellő próbák hiánya csak egyesek mivel sem indokolt tulbuzgalmát idézi elő, ami aztán az összjáték rovására megy. Ebben bosszantó összevisszaságban egyedül *Bárdoss Imra Zsermér* (a színlap írja így!) személyesítője nyújtott kellemes élvezetet, kinek hangja csinos, kellemes, bár nem nagy terjedelmű, hajlékony és még mindig iskolára szorul. Na de erre való a Szigligeti-színház! Ha majd tökéletes művész lesz, hoznak helyette más kezdőt. Szerpolettet *Aradi Aranka* játszotta a tőle már ismert hanggal és játékkal. *Hajnal György Szathmáry* utóda a bíró szerepében éppen úgy nézett ki, mint a most eltávozott *Koháry* kardalos. Roppant kasonlított rá. De valószínű, hogy *Koháry* a szerepet jobban érvényre tudta volna vinni.

Székely Gyula jó volt, bár még mindig nem mozog eléggé otthonosan. A »Bejártam kétszer a világot« dallal őszinte hatást ért el. És hogy az igaz elismerés hangján is szóljunk, említsük meg *Tihanyi Miklóst*, ezt a minden ízében fiatal művész-embert. Gáspár apót igaz érzéssel, a realis felfogás helyes alkalmazásával a megdöbbenésig hűen adta elő. A karszemélyzet betanítása az egyöntetűség produkálására örvendően halad az elfogadható fokozat felé.

(He.)

János vitéz Székely Gyulával a czimszerepben. Ma este János vitéz kerül színre a Szigligeti-színházban ez alkalommal játsza először a czimszerepet *Székely Gyula*, ki gyönyörűen énekl e szerepet. A többi szerep marad a régi kiosztásban. A mai János vitéz előadása bérlészünetben (páros) tartatik s a bérlők jegyeit déli 12 óráig fenntartja a színház pénztára.

Vasárnapi előadások. Vasárnap két előadás lesz a Szigligeti-színházban, délután 3 órakor fél helyárrakkal színre kerül a »Lég-hajósok« Váradai operettje, este rendes helyárrakkal másodszer »Cornevillei harangok« operett.

Blaha Lujza Nagyváradon. Báró *Splényiné, Blaha Lujza* a budapesti Nemzeti színház kiváló művésznője, a nemzet csalóánya kedden, május hó 9-én megkezdí 4 estére terjedő vendégszereplését a Szigligeti színházban. A kiváló művésznő 4 olyan szerepet fog ez alkalommal eljátszani, amelyeket még nem játszott soha Váradon. A színre kerülő darabok a következők lesznek: »Piros bugyeláris«, »Gyimesi vadvirág«, »Mária bátyja«, »A menyecskek« A Blaha estéket az igazgató bérlészünetben rendes helyárrakkal tartja. Jegyek mind a négy előadásra már hétfőn délután 3 óráttól lesznek előre válthatók.

Z E N E.

A V. H. O. Sz. hangversenye.

A Kereskedelmi Csarnok nagyterme csaknem egészen megtelt a V. H. O. Sz. hangversenyére; egyike volt ez a hangverseny a legjobban sikerülteknek, a mi főleg Gyöngyi és Takács érdeme.

Váradai Aladár Magyar rapszódíája volt a műsor első száma. Hazafias megnyitás; ez volt a műnek belső értéke is. A kissé nemzetközi bevezetés után igaz magyar érzés szólt a darabból, melynek pianó-részletei voltak legszébbek. Az akkordok összhangzása mindvégig remekül sikerült. Végül meg kell dicséernünk *Váradai* remek technikáját, amelylyel szerzeményét előadta; — *Váradai* kísérte a többi ének-számot is diszkrétül, igen izléseesen.

Gyöngyi Izsóval, a Király-színház 'komikusával a jókedv vonult a hangverseny terembé. Operettekből énekelte kupléi után különösen tetszett a Repertoire című, melyet ismert dallamuk ötletesen egybeállított egyvelegére énekelte.

Anday Blanka Rigoletto nagy áriáját énekelte erőteljes, csengő, szépen iskolázott hangon. A felzúgó tapsviharra még egy francia pástoréneket adott elő hasonló sikerrel.

Szerény Gizella Sas Ede »Dráma a templomban« hangulatos, hatásos költeményét adta elő nagy tetszés mellett.

Takács Mihály, az Opera kitünő művésze gyönyörű hangjával, pompás előadásával elbűvölte a közönséget már első műsorszámával, Wolfner versenydallával. Ezzel végződött a műsor első fele.

A műsor második fele hozta a hangverseny csattanóját. Mindjárt *Anday Blanka* dala a Huszárvér operettből szépen sikerült. Legzajosabb sikere volt azonban *Gyöngyi Izsó* felléptének. Előbb néhány igen szellemesen pointírozott költeményt adott elő hasonló remek pointírozással. Az est leghatásosabb száma *Gyöngyi* egyik ráadásul énekelte műsorszámát volt: *Goldstein Számi* az operában. A remek

komikus által előadott darabnak óriási hatása volt.

Legértékesebb pontja volt a műsornak Takács Mihály utolsó énekszámja. Zichy Géza »Nemó« című operájából énekelte el Rákóczi szózatát. Remek, tömör baritonja betöltötte a termet s valósággal elragadta a közönséget. A nagy sikert csak fokozták az előadott remek magyar dalok.

A közönség teljes meglepéssel hagyta el a termet.

TÁVIRATOK.

A vezérbizottság ülése.

Budapest, május 5. (Saját tud. táv.) A vezérbizottság ma este ülést tartott, melyen a horvát kérdéssel foglalkoztak. Az ülés oly soká tartott, hogy a kormány vád alá helyezésétől nem eshetett szó.

Provokált képviselő.

Budapest, május 5. (Saját tud. táv.) Ma este Gromon és Keglevich képviselők megjelentek a függetlenségi pártkörben és Tisza István gróf nevében elégteltelt követeltek Pozsgaitól, ma a képviselőházban tett Tiszára vonatkozó közbeszólásáért.

Pozsgay Hollót és Ivánkát nevezte meg segédeikül.

Háboru.

Malakka, május 5. Ma délután erre tartott egy orosz hajóhad, mely négy csatahajóból, pánzélos cirkálóból, öt szeszahajóból és egy ágyunaszádból állt. A hajóhad déli felé tartott.

A harmadik orosz hajóraj.

Szingapore, máj. 5. A harmadik orosz hajóhad, mely hat hadihajóból és négy szállítóhajóból áll, ma reggel elvonult Szingapore előtt.

London, május 5. Roszdesztvenszkynek a francia vizeken való tartózkodása újra óriási izgatottságot keltett Japánban Franciaország ellen. A japán külügyi hivatal tegnap kommunikét tett közzé, melyben az van, hogy a Seigum torkolatánál eleséget szállítottak az orosz hajóknak. A francia admirális alig tud Roszdesztvenszky tulkapásai ellen védekezni s újra felszólította, hogy hagyja el a francia öblöt.

Egy régi czég csődje.

Arad, május 5. Az aradi törvényszék a hetvenhat év óta fennálló Gebhart I. és fia üvegkereskedő czég ellen csődöt rendelt el. A czég passzívái mintegy fél millió koronát, az aktívák 300,000 koronát tesznek ki.

Meglőtték a szoczialisták.

Varsó, május 5. Tegnap d. u. egy Abrahamovics nevű rendőrbiztosra, akit a szoczialisták a minapi vérengzés főbb okozójának tartanak, ötször lőttek revolverből és halálosan megsebesítették. Egy másik rendőrbiztos halálos itéletet kapott a forradalmi bizottságtól.

Török mozgósítás.

Konstantinápoly, május 5. Egy rendkívüli haditanács a szultán jelenlétében három ízben tanácskozást folytatott ma a Yildiz-kioszkban és elhatározta, hogy nagy háborút vezet a beduinok, a matrabit törzsek

és a yemeni felkelők ellen. E célból egy 100,000 főnyi hadsereg mozgósítását határozták el. Hogy a csapatok felett rendelkezessenek, egyidejűleg elhatározták, hogy békés politikát kezdenek az összes balkáni államokkal, elsősorban Bulgáriával.

Félnek a zsarolástól.

Pétervár, május 5. A Pétervári távirati ügynökség teheráni jelentése szerint az ottani tekintélyes kereskedők, akik a sah távolléte alatti adózsarolásokról tartanak, a Teherántól 11 kilométernyire lévő Abdul Azim szent városába menekültek, hogy evvel a perzsa sah utazása ellen tiltakozzanak. A régensnek sikerült a menekülteket visszatérésre és a kereskedelem meg nem szakítására bírni. A barázok mégis öt napig zárva voltak.

A szavazati jog reformja Svédországban.

Stockholm, május 5. A második kamara a szavazói jog kérdésében előterjesztett javaslatokat úgy a viszonylagos, mint a többségi eljárás tekintetében elvetette s evvel a szavazati jog reformja a mostani ülészakban megbukott.

NYILTTÉR.

Kertmegnyitás.

Szombaton este a
37-ik gyalogezred zenekara
közreműködésével a

„Bazár“-vendéglő kerthelyiségét

ünnepélyesen megnyitjuk.

Kérjük a n. é. közönség eddig irányunkban tanúsított b. pártfogását.

Tisztelettel:

SZAUER és DOLGOS,
vendéglősök.

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

49.

Angol regény.

Es Evrard mennyire szereti őt, mily örülden, milyen szenvedélylyel! Lehetetlen nőt igazabban szeretni!

Mégis, boldogsága sötét árnyaként mindigre feltűnt előtte az a holdvilágos este, midőn Douglastól bucsuzott — s a mint a semiségbe nézett, a Douglas komoly, szemrehányó tekintetét látta megjelenni.

Egyszerre ló dobogás hallatszott a faszor felől. Penelop tülig pirult, a mint az ablakra tekintve, meglátta. Szegény hiszékeny öreg, nem is gondolt rá, hogy mindaz megtörténhetik, a mit aznap délelőt a műteremben láttunk lejátszani s nem is sejtette, hogy leánya miről ábrázolt, mikor ő csókot intett neki.

Még ugyanaz nap este Penelop a zongoránál ült s régi dalokat énekelt. Az enyhe időben tárva-nyitva hagyta az ablakokat s a pillangók egyre-másra röpködtek be rajtok a gyertya fényétől csalogatva. Alig telt el egy perc, hogy az apró állatok közül röpködés közben a gyertya lángjánál meg ne pörzsölte volna szárnyát egy-egy, mely azután az asztalra hullott.

— Szegény kis ostoba jószágok! — mondta Penelop, az egyik sebesült lepkét felvéve, hogy a veszedelmes helyről a hűvös, illatos kertbe kitegye.

Daubeny Evrard mellette állott s a kis fehér kézen nyugvó, égett szárnyu éjjeli pillangót nézegette.

— Ostoba jószág? . . . Igaz de véglegre valamennyien csak pillangók vagyunk.

— Hogyan nem értem önt — szólott a leány.

Evrard közelebb hajolt hozzá s ezt sugta:

— Láska, Penelop, én is megégettem a szárnyaimat s mégis maradtam tovább, ámbár azt hittem, kegyed engemet is éppen úgy el fog dobni, mint a hogyan most azt a szegény pillangót eldobta; nem törődve vele, hogy azután úgy megsebezve tovább élek-e, vagy halok.

Penelop égő arcát fölemelve, így felelt:

— Ugyan hagyjon békét az efféle ócska hasonlatoknak. Azután ki tudja, az ön szárnyai talán nem is voltak annyira megperzselve, mint ön képzelte.

Evrard halkán sugott valamit, mire a leány égő arcát a zongora felé hajtotta.

— Nos mit énekeljek? Válasszon ki valamit.

Evrard a kóták között keresgélt, a dalok címét olvasva.

— Mi ez? — kérde. — Dal Douglasról.

— Szép?

Penelop alig érthetően felelt:

— Igen, az nagyon szép dal.

— Ugy hát, kérem, énekelje el ezt. A kótát elébe, tette.

Hogy a közül a tömérdek dal közül éppen az az egy akadt a kezébe, melyet egykor — azokban a napokban, midőn azt hitte, hogy Douglason kívül nincsen senki, a kit szeretni tudna — annyira kedvelt. Penelop szíve egyszerre elszorult s köny borult szemébe.

— Ne, oh ne kívánja tölem ezt a dalt hallani; — akármelyiket, csak ezt ne! — kérte a leány fájdalmas hangon.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, máj. 5.

Buza máj.-ra	— — —	18.24
Buza okt.	— — —	16.92
Rozs okt.-re	— — —	13.78
Tengeri májusra 1905.	— —	14.94
Zab ápr. ra	— — —	14.94
Repeze máj.-ra	— — —	24.00

Értéktözsde.

Budapest, máj. 5.

Osztárhitelrészvény	— — —	512.94
Magyar hitelrészvény	— — —	806.50
Leszámloló bank	— — —	464.50
Rimamurányi	— — —	514.—
Oszták-m. államvasuti részvény	— — —	649.—
Közuti vasut	— — —	569.50
Városi villam s vasut	— — —	339.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 máj. 5-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	118.25
Magyar koronajárdék 4%	— — —	98.95
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	89.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	98.25
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	98.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	— — —	227.50
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	1.61
Oszták járdék papírban	— — —	100.10
Oszták járdék ezüstben	— — —	100.50
Oszták járdék aranyban	— — —	1.20
Oszták korona járdék	— — —	100.50
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	159.—
Oszták-magyar bankrészvény	— — —	16.50
Magyar hitelbank részvény	— — —	776.25

Osztrák hitelbank intézeti részvény	—	664.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	—	663.25
20 frankos arany (Napolendor)	—	19.05
Német birodalmi marka	—	117.22
London vista	—	239.97
Páris vista	—	95.42
márkás 20 arany	—	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

4°-os Magyar koronajáradék junius hó 1-én esedékes szelvényeit már május hó 20-tól

kezdve minden levonás nélkül pénz-
tárunknál beváltjuk.**Biharmegyei Takarékpénztár.**

Budapesti fogtechnikus Nagyváradon.

FOGAK

törhetetlen Vulkaint fogsorokat
és szájpaddás nélküli műfogakat
készít kezesség mellett.

SZÉKELY KÁROLY

975. fogtechnikus,
Nagyvárad Szaniszló (Apoló)-utca. 15. sz.

Biharmegyei Takarékpénztár

Zálogháza

Kossuth-utca

**Kölcsönt ad: értékpapi-
rokra, ékszerekre,
iparicikkekre és ingó-
ságokra** a legolcsóbb kamatláb mellett,
a fürdő-évad beálltával elfogad minden-
féle értékeket jutányo őrzésdíj mellett.

„Nagyvárad Hitelbank“ (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi
időtartamra a legolcsóbb kamatláb
és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsönöket nyújt,

amelyeket a legrövidebb idő alatt fo-
lyósít. Kölcsönkérő részről hiteles
telekkönyvi kivonat, kataszteri bir-
tokiv és esetleg községi becsü-bizo-
nyítvány mutatandó be. Drágább
kamatozású kölcsönöket bélyeg és
illeték-mentesen convertál.Elfogad betétkönyvecskére és folyó
számlára:6 hónapig elhelyezett **5°-os** kamatot
összeg után fizet

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre
előleget ad. **Az igazgatóság.**

Kátrány árjegyzék.

2-től 9 kilóig	6 krajczár	kilója.
10 „ 99 „	5 „	„
100 „ 339 „	4 „	„
400 „ 1000 „	3 1/2 „	„

Ennél nagyobb mennyiség vásárlásnál
még további 25 kor. engedményt adunk 100
kilónként.Egész és tél waggon vásárlásnál az en-
gedmény még nagyobb.Egy hordó ára külön 5 korona, de azt
teljesen jó állapotban egy hónapon belül 4
koronáért visszavásároljuk.Az áru gyártelepünkön átveendő és in-
nen egyszerre elszállítandó.Vidéki fakereskedők és kiskereskedők,
akik kicsinyben elárúsítással foglalkozni ki-
válnak, a könnyű és tiszta kezeléshez al-
kalmass kiműve eszközöket ingyen kapják.

Nagyvárad. 1905. április hó

A nagyváradai légszeszgyár.

A reklám!

Allandó, észszerű és ügyes reklámozás minden
gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke,
rugója, az éltető eleme.Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsike-
rebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánl

tulajdonos **Leopold Gyula** szerkesztő
Budapest, VII., Erzsébetkörut 54.hol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretessé-
ggel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetések
s reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi
lapokban és naptárakban.Költségvetések
és tervezetek ingyen!

Figyelmeztetés!

A sörfogyasztási idény beálltá-
val tisztelettel figyelmeztetjük a n. é.
közönséget és elárúsítókat, hogy

Dréher-féle palaczk-sörnek

csak az tekintendő, melynek dugója
fenti beégetéssel van ellátva.Ezen közlésünkkel kapcsolatosan
ajánljuk legjobb minőségű **nagyvárad**
magyaradi és érmelléki borain-
kat, valamint **égetett szeszes ita-**
lokot (seprő, szilva, törköly, párlato-
kat) **rumot, francia és hollandi**
mintára készített likőröket.**Bognár és Szántó,**Dréher Antal sörfőzdéjének főrak-
tárosai, Nagyváradon.

Egy szép nagy tágas sarok
üzlethelyiség élénk forgalmu
helyen **1905 november 1-től,**
egy udvari magtár **1905 aug.**
1-től kiadó. Ertekezhetni a pol-
gári takarékpénztárnál (Kos-
suth-utca.)

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

értesíti a n. érd. **izzólámpa körtéket** tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztási gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér,** homályos (matt), színes fényképező lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **ernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett.

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpalaczkák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetések ingyen.

ROSENBERG IZSÓ

czementárugyára, beton-, vasbeton- és aszfaltipar-vállalata

Telefon: 67. szám.

N a g y v á r a d.

Telefon: 67. szám.

Kizárólagos képviselők: a „Beocsinyi Czementgyári Unió“ gyáraitól,
a „Magyar Aszfalt Részvénytársaságtól“
a „Heunebique“-féle vasbeton rendszerből.

az „Eternit-művek“ szab. azbeszt-pala gyártmányából stb. (Dr. Zieliński Szilárd műegyetemi magántanár ter. ei szerint.)

Ajánlkozik mindennemű beton és vasbeton aszfaltozás és aszfalt elszigetelési és »Eternit«-pala fedési munkálatok kivételére.

C s a t o r n á k a t saját gyártmányu, kívül-belül iszapolt, vízhatlan betoncsöveivel eszközöl. — — — — —

Raktárt tart: Első rendű Beocsini-, Portland- és Román-czementből.
» » Egeresi szobrász és alabastrom-gipszből.
» » Aszfalt fedéllemez és elszigetelő-lemezekből.

Saját gyártmányu diszes czementlapok és műkövekből. — — — — —

Ujonnan berendezett üzlet! Wallerstein Fülöp Fiai cég (B é m e r - t é r.)

Üzletünket kézmű-, divat-, rövid-, és diszárúkkal **egész ujonnan** berendeztük, van szerencsénk a t. vevő közönségnek erről részbeni és rövidkivonatu árjegyzékünket szives áttekintés végett bemutatni.

Elvünk ezután is finom minőségű árukat olcsó szolid szabott árak mellett kiszolgálni.

Árjegyzék kivonat:

Ruha szövetek 120 széles métere már 30 krtól kezdve.
Tiszta gyapju szövetek 120 széles minden színben 50 krtól 1 frt 50 krig.
Costüm kelmék 140 széles métere 1 frttól 4 frtig.
Grenadinok minden divatos színben 120 széles 1 frt 25 kr.
Musslinok nyári ruháknak nagyon alkalmas tiszta gyapju métere 1 frt.
Legujabb félgyapju delainek 28 kr.
Legujabb gyapju delainek 45 krtól 55 krig.
Valódi francia delainek 65 krtól 75 krig.
Selyem árukban Glória minden szín 50 kr.
Pongis minden szín 68 kr.

Luisin, mevrélieu, minden szín elsőrendű 1 forint.
Messalin minden divatos szín 1 frt 40 kr.
Blous Selymek már 50 krtól kezdve 3 frig.
Fekete ruhának való selymekben nagy választék minden árban.
Különlegesség 120 széles Saten de Lyon métere 3 frt 50 kr.
Mosó árak karton, zephir és levantínok 25 krtól kezdve legjobb kivitelben.
Mindenféle bélésárak.
Nagy raktár vászon, chiffon és kész fehérneműekből.
Dus raktár szőnyeg, függöny és paplanokban.

A tisztelt közönség nagybecsű bizalmát, melyet eddigi jutános árainkkal és szolid kiszolgálásunkkal eddig is szerencsések voltunk kiérdemelni továbbra is kérjük, vagyunk

kiváló tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai.